

Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi

The Journal of International Social Research

Cilt: 10 Sayı: 49 Volume: 10 Issue: 49

Nisan 2017 April 2017

www.sosyalarastirmalar.com Issn: 1307-9581

YAŞAM BOYU ÖĞRENMEYE KATKI SAĞLAYAN YEREL GAZETE HABERLERİ (BARTIN İLİ ÖRNEĞİ)*

LOCAL NEWSPAPER NEWS CONTRIBUTING TO LIFE-LONG LEARNING (EXAMPLE OF BARTIN PROVINCE)

Elif ÇUHADAR**

Fatma ÜNAL***

Öz

Bu araştırmanın amacı; Bartın ilinde günlük olarak çıkarılan yerel gazetelerdeki, okurlarının yaşam boyu öğrenmelerine katkı sağlayabilecek eğitim, sosyo-kültürel, çevre, sağlık, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin yayımlanma sıklığını tespit etmektir. Araştırmada Bartın ilindeki günlük yerel gazetelerde sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin yayımlanma sıklığı içerik analizi teknikleri içerisinde yer alan frekans analizi yöntemiyle taranmıştır. Sosyo-kültürel, çevre ve sağlık ile ilgili haberlerin incelenen beş gazete içerisindeki yayımlanma sıklığının birbirine yakın olduğu ancak, eğitim haberlerinin dönemsel etkiler sebebiyle yayımlanma sıklığının farklı olduğu görülmüştür. Ayrıca iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin ise tüm gazeteler içerisinde en düşük yayımlanma sıklığına sahip olduğu sonucuna varılmıştır. Yerel gazetelerdeki eğitim, sağlık, sosyo-kültürel, çevre, istihdam ve iş gücü piyasası haberleri daha fazla sıklıkla yayımlanarak okurlarına ulaştırılabilir. Okurunun yaşam boyu öğrenmesine katkıda bulunabilecek haberlerin, kendi kategorilerinde yetkin ve uzman kişilerle işbirliği sağlanarak daha derinlemesine ve doğru olarak yerel gazetede yer alması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam Boyu Öğrenme, Yerel Gazeteler, Eğitim.

Abstract

The purpose of this research; It is to determine the frequency of publication of education, socio-cultural, environment, health, labor market and employment news which can contribute to the lifelong learning of readers in daily local newspapers published in Bartın province. The frequency of publication of health, education, socio-cultural, environment, labor market and employment news in the daily local newspapers in Bartın was scanned by frequency analysis method included in content analysis techniques. Socio-cultural, environmental and health news were found to be close to each other in the five newspapers examined, but it was found that the frequency of publication was different due to the seasonal effects of educational news. In addition, the labor market and employment news had the lowest publication frequency among all the newspapers. News in the local newspapers on education, health, socio-cultural, environment, employment and labor market can be published more frequently and delivered to their readers. The news that may contribute to the lifelong learning of the reader can be suggested to take place in the local newspaper in a deeper and more accurate manner by cooperating with experts in their own categories.

Keywords: Lifelong Learning, Local Newspapers, Education.

1. Giriş

Yaşam boyu öğrenme, bireyin öğrenme amaçlı dendiği, uyguladığı farklı tüm yolları içermektedir. Kişiler hayatlarını idame ettirirken deneyimleri ile birlikte öğrenmenin gücünü de keşfedebilmektedirler. Bu güç aynı zamanda diğer bireylere de öğretilmekte ve aktarılabilmektedir. Belli bir zaman dilimiyle sınırlandırılmaksızın öğrenmenin yaşam boyunca devam etmesi, hayatın değişimlerine uyum sağlamak ve niteliksel özellikleri açısından güçlü bir birey olabilmek ve bunu sürdürebilmek açısından önemlidir (Erdamar, 2016, 235). Bireylerin günümüz toplumunda karşılaştığı problemleri çözebilme, bilim ve teknoloji alanlarında kendini geliştirebilme, olaylara eleştirel olarak bakabilme yetkinliklerini kazanmaları beklenmektedir. Bunun içinde gelişmeler ve değişimler karşısında çabuk uyum sağlayabilmeleri hatta bilgiyi yeniden üretip kullanabilmeleri, yaşam boyu öğrenme sürecinde okuma alışkanlığını kazanmalarıyla doğru orantılıdır. Bu durumun pozitif etkisini gelişmiş ülkelere bakarak anlamak mümkün görünmektedir (Arslan, Çelik ve Çelik, 2009, 121).

Yerel gazeteler sayesinde iletilen bölgesel gelişim ve yeniliklerin vatandaşın özellikle yaşadığı şehrin ve toplumsal gelişimin neler olduğunu görmesi ve bunu bireysel gelişimiyle pekiştirmesi bağlamında önem arz etmektedir. Yerel gazetelerdeki sağlık, eğitim, konferanslar bireysel gelişimine katkı sağlarken, çevre ve

* Bu çalışmada birinci yazarın, "Yerel Gazetelerin Yaşam Boyu Öğrenmeye Katkıları Değerlendirilmesi (Bartın İli Örneği)" adlı yayımlanmamış yüksek lisans tezinden yararlanılmıştır.

** Yüksek Lisans Öğrencisi, Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın-Türkiye, bartu-2010@hotmail.com

***Doç. Dr., Bartın Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bartın-Türkiye, fatmaunal@bartin.edu.tr

sosyo-kültürel haberler toplumsal faydaya, iş gücü piyasası ve istihdam haberleri ise bireyin hayatını idame ettirmesi ve güvence altına alabilmesi noktasında yaşam doyumuna katkı sağlayabilmektedir.

Genel bir kanı olarak medyanın yazılı kısmı olarak gazetelerin eğitsel bir yönü bulunmaktadır. Gazetelerin bu işlevi örgün eğitim kurumu olarak kabul görmemektedir. Gazetelerin eğitim işlevi özünde haberdar etme, bilgi verme şeklinde oluşan bir kaynaktır. Ancak geniş anlamda düşünüldüğünde bilinmeyenle ilgili bilgi alan, olaylar ve farklı konularla ilgili olarak haberdar edilen birey aslında eğitim almış olarak nitelendirilebilmektedir (Erkılıç, 2008, 224). Gazeteyi okuyan birey çok önceden aldığı bir bilgiyi pekiştirirken daha önce görmediği veya duymadığı bir bilgiyi ise ilk defa öğrenmiş olmaktadır. Yerel gazete şehrindeki sorunları gün yüzüne çıkararak ve yerel yönetimlere bu sorunları ileterek çözümün gerçekleşmesine katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda halkı bilinçlendirerek onların söz sahibi olmasına ve yerel kamuoyunun belirlenmesinde aktif rol oynayan iletişim vasıtasıdır. Yerel gazete, halkı eğitim, sağlık, çevre gibi hayati konularda bilgilendirirken yerel kültürün sağlam temelli oluşmasına ve bölgeye, ülkeye ve hatta geleceğe aktarılmasında önemli bir alana sahiptir (Işık ve Eşitti, 2014, 52).

Yerel gazetenin, yayımlandığı yöreye ait kitle iletişim aracı olmasına ek olarak, o yörede hayatını idame ettiren, yöredeki olan ya da olabilecek gelişme ve değişimlerden bir çok yönden etkilenebilecek durumdaki yerel halkın da, başta kendi sorunları olmak üzere, yöredeki sosyal, siyasal, ekonomik, kültürel, sanatsal, sportif ve eğitimle ilgili konulara ve gelişmelere kayıtsız kalamayacağıdır (Bekiroğlu, 2003, 3). Değişen dünyada her gün farklı konularda çok sayıda yazı yazılmakta ve bu yazılar kitle iletişim teknolojilerinin de hızla gelişmesi sayesinde gazete, dergi, kitap vb. yollarla okuyucuya hızla ulaştırılmaktadır. İnsanların, sürekli gelişerek yenilenen bilgi, düşünce ve etkinliklerden haberdar olması ve onları anlamlandırarak okumaları zorunlu hâle gelmektedir (Tel vd., 2007, 186). Örneğin kişi gazete okumayı, dinlenme, eğlenme amaçlı kullanırken en önemlisi kişisel gelişimi ve yaşadığı şehirdeki eğitim, sağlık, istihdam haberlerini okuyarak bilgilendirilmesini ve bu sayede öğrenerek yeni deneyimler kazanmasını sağlayan bir araç olarak da görmelidir. Zira gazetenin öğretici yazılarının kişinin yaşamına uygulanabilir bir avantajı vardır.

Kitle iletişim yollarından biri olan radyo ile dinleyicisi, televizyon ile seyredenleri gibi gazete ile okurunun da karşılıklı etkileşim içerisinde olduğu bir gerçektir. Bu etkileşim sayesinde diğer kitle iletişim araçları gibi gazetelerde kişilere öğrenme yoluyla bazı mesajlar ileterek bireyleri etkileyebilmektedirler (Erdem, 2014, 64). Medya ve onun yansıtıcı araçlarından biri olarak gazete, eğlendirme işlevi yanında yaşam boyu eğitim ve bilgilendirme yönüyle de katkı sağlamaktadır. Bireylerin sadece bilgiye ulaşmalarını değil aynı zamanda bilgiyi eleştirel olarak ele alıp yeni öğrenmeler yaratarak kendi yaşamına da uygulamasını sağlayabilmektedir. Diğer bir kazanımda bireylerin bilgiye ulaşıp önceki öğrendikleri ile birleştirerek geliştirme olanağı bulmalarıdır (Kösebalaban Doğan ve Taşköprülü, 2008, 84). Buna paralel olarak halkın haberdar olma isteğini yerine getiren yerel gazetelerin ortaya çıkmasındaki etken, bireyin çevresinde olup bitenleri öğrenmek ve olaylar hakkında bilgi sahibi olarak bunu yaşamına ve belleğine katmak istemesidir. Yaşamı boyunca farklı insan deneyimlerini ve ilgisini çeken konuları öğrenmek, kendi deneyimlerini duyurmak, tüm bunlar üzerinde düşünerek, düşündüklerini çevresindeki insanlara aktarmak gereksinimi hissetmektedir (Sezgin, 2003, 12).

Gazeteler ile ilgili yapılan araştırmalarda gazetelerin tarihi (Akyüz, 2009) ile daha çok sağlık haberlerinin incelendiği görülmektedir (MacDonald ve Hoffman-Goetz, 2001; Vasterman, Yzermans ve Dirkzwager, 2004; Kumbasar, 2006; İşak, 2008). Gazetelerin sınıflarda eğitim aracı olarak kullanılmasını öneren Gardner ve Sullivan (2016) medya okuryazarlığının daha kapsamlı öğrenilmesinde gazetelerin önemini dile getirirken Erkılıç (2007) ise yerel gazetelerde eğitimle ilgili yazılara yönelik yaptığı araştırmasında eğitici yazıların azlığının irdelenmesini ve konuyla ilgili kapsamlı çalışmalara ihtiyaç olduğunu vurgulamıştır. Bu bağlamda araştırmanın amacı; Bartın İlinde günlük olarak çıkarılan yerel gazetelerdeki, okurlarının yaşam boyu öğrenmelerine katkı sağlayabilecek eğitim, sosyo-kültürel, çevre, sağlık, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin yayımlanma sıklığını tespit etmektir.

2. Yöntem

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmada derinlemesine ve detaylı veri toplayabilmek ve analiz edilmek istendiği için tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan durumu olduğu gibi betimleyen araştırma modelidir. Çalışılan olay, birey veya nesne bulunduğu koşul içerisinde ve değiştirilmeden tanımlanmaktadır. Tarama modelinde araştırmacı, olayı, nesneyi ve bireyi doğrudan inceleyebilir ya da önceden tutulmuş kayıtlara (yazılı belgeler, resimler, fotoğraflar, görüntü kayıtları v.b.) konu ile ilgili farklı kaynaklara yönelerek, toplayacağı dağınık verileri kendi gözlemleri ile bir sistem dahilinde bir araya getirerek yorumlayabilir (Karasar, 2014, 77).

2.2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2014 yılında Bartın İlinde günlük olarak yayımlanan toplam beş adet yerel gazete (Bartın Halk, Hergün, Manşet, Pusula ve 74 Haber) oluşturmaktadır. Araştırmanın evrenini oluşturan Bartın İlindeki günlük yerel gazetelerin 2014 yılındaki dağıtım ve günlük baskı sayısı Tablo 1’de gösterilmiştir.

Tablo 1: Bartın İlindeki günlük yerel gazetelerin dağıtım ve günlük baskı sayısı

Yerel Gazete Adı	Aboneler	Dağıtım			Toplam (Günlük Baskı Sayısı)
		Kamu Kurumları	Sivil Toplum Kuruluşları	Diğer	
1. Bartın Halk	300	87	13	100	500
2. Hergün	350	85	15	50	500
3. Manşet	330	42	8	70	450
4. Pusula	350	45	5	100	500
5. 74 Haber	220	45	5	30	300
Toplam	1550	304	46	350	2250

Kaynak: Bartın Halk, 74 Haber, Hergün, Manşet, Pusula gazeteleri, 2014.

Tablo 1’de görüldüğü gibi, Bartın İlinde günlük yayımlanan yerel gazeteler (Bartın Halk, Hergün, Manşet, Pusula ve 74 Haber) toplam 2250 adet günlük baskı yapmaktadır.

Araştırmada; zaman, maliyet ve kontrol gibi güçlükler nedeniyle, yerel gazetelerin 2014 yılı Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarındaki günlük baskıları örneklem olarak belirlenmiştir. Bu örneklemin belirlenmesinde uzman görüşü alınmış ve amaçlı örnekleme yönteminin kullanılmasına karar verilmiştir. Yerel gazetelerin, uzman görüşleri doğrultusunda her mevsimi temsil eden bir ayı örneklem için seçilmiş ve hangi ayların örnekleme alınacağına ilişkin kura çekilmiştir. Yerel gazetelerin kapsamının çok geniş olması nedeniyle yerel gazetelerde konu sınırlamasının yapılması gerekliliği ortaya çıkmıştır. Uzman görüşleri doğrultusunda araştırma, yerel gazetelerin eğitim, sosyo-kültürel, çevre, sağlık, iş gücü piyasası ve istihdam haberleri ile sınırlandırılmıştır.

2.3. Verilerin Toplanması

Yerel gazetelerde, okurların yaşam boyu öğrenmelerine katkı sağlayan haberleri belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından örneklem kapsamındaki gazeteler taranmıştır. Bu gazeteler ilgili gazete yayımcılarından temin edilmiştir. Araştırmanın sınırlılıkları dikkate alınarak yerel gazetelerdeki eğitim, sosyo-kültürel, çevre, sağlık, iş gücü piyasası ve istihdam haberleri tespiti araştırmacılar tarafından yapılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Bartın İlindeki günlük yerel gazetelerde sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin yayımlanma sıklığı içerik analizi teknikleri içerisinde yer alan frekans analizi yöntemiyle taranmıştır. İçerik analizi yönteminde sayılabilen nitelikteki sözcükler alınır ve analiz sonucu frekans türünde ifade edilir. Frekans analizi, basit şekliyle birim veya elemanların, sayısal, yüzdesel ve oransal anlamda görünme sıklığını ortaya çıkartmaktır. Bu belirli bir ögenin önem ve yoğunluğunun görülmesini sağlar (Bilgin, 2014, 18). Yerel gazetelerdeki haberlerin niteliği/kategorilerinin belirlenmesinde aktif olarak yerel gazetelerde çalışan iki gazeteciden de görüş alınmıştır. Analizin güvenilirliğine yönelik bir araştırmacıdan tesadüfi örnekleme ile belirlenen on gazeteyi taraması istenmiş ve sonuçlar karşılaştırılmıştır. Tarama sırasında haberlerin hangi kategoride (sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam) yer alacağına belirlenmesine yönelik uzmanlarında da görüşü alınarak bir liste oluşturulmuştur. Bu liste dikkate alınarak araştırmacılar tarafından örneklem kapsamındaki gazetelerin içerik çözümlemesi yapılmıştır. Tüm sonuçlar bulgular bölümünde frekans tabloları hâlinde sunulmuştur.

3. Bulgular

Bartın İlinde günlük olarak çıkarılan yerel gazetelerdeki, okurlarının yaşam boyu öğrenmelerine katkı sağlayabilecek eğitim, sosyo-kültürel, çevre, sağlık, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerine yönelik yapılan analizler aşağıda sırasıyla sunulmuştur.

Bartın İlindeki günlük olarak yayımlanan yerel gazetelerin 2014 yılı Ocak ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekansları Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2: Bartın İlindeki Günlük Yerel Gazetelerin 2014 Ocak ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekans sayıları

2014 YILI OCAK AYI	
Yerel Gazete Haber Konuları	Bartın İlindeki Yerel Gazeteler ve Haber Sayıları

	MANŞET	74 HABER	HERGÜN	PUSULA	BARTIN HALK
	f	f	f	f	f
Eğitim, Kurs, Seminer, Toplantı, Proje v.b. Haberler	20	22	24	23	27
Üniversite, Lise, İlköğretim ile ilgili haberler	23	27	19	19	31
Sosyal, Kültürel ve Çevre ile ilgili haberler	29	31	43	40	39
Sağlık ile ilgili haberler	20	82	14	18	18
İstihdam, Mesleki proje, İşgücü ile ilgili haberler	19	12	26	30	35

Tablo 2’de Bartın İlindeki günlük yerel gazetelerin 2014 Ocak ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekans sayılarına göre dağılımlarına bakıldığında eğitim, kurs, seminer, toplantı, proje v.b. konular ile ilgili Bartın Halk gazetesinin 27 adet ile en fazla sayıda haber yaptığı, en az haberi ise Manşet gazetesinin yaptığı görülmektedir. Hergün gazetesi 24, Pusula gazetesi 23, 74 Haber gazetesi ise 22 haber yapmış olmakla birlikte tüm gazeteler arasında haber sayısında önemli bir fark bulunmamaktadır. Üniversite, lise, ilköğretim ile ilgili haberlerin frekans sayılarına bakıldığında, yine Bartın Halk gazetesinin 31 haber sayısı ile en çok frekans değerine sahip olduğu anlaşılmaktadır. En az haber ise 19’ar adet ile Hergün ve Pusula gazeteleri tarafından yapılmıştır. Bu konular ile ilgili 74 Haber gazetesi 27, Manşet gazetesi ise 23 haber yayımlamıştır. En çok haber yapan ile en az haber yapan gazetelerin arasında önemli bir farklılık bulunmamaktadır. Sosyal, kültürel ve çevre ile ilgili haberler konusunda 43 haber sayısı ile Hergün gazetesi yüksek bir frekansa sahiptir. En az haber yapan gazete ise 29 haber sayısı ile Manşet gazetesidir. Bu konuda Pusula gazetesi 40 adet, Bartın Halk gazetesi 39 haber, 74 haber gazetesi ise 31 haber yapmıştır. Sosyal, kültürel ve çevre ile ilgili haberlere yönelik yapılan haberler bağlamında en az haber yapan gazete ile en çok haber yapan gazete arasında fark bulunmakla birlikte diğer gazetelerde değerlerin birbirine yakın olduğu görülmektedir. Sağlık ile ilgili haberlere yönelik yapılan incelemede 74 Haber gazetesi 82 adet haberle en fazla yayım yapan gazete olmuştur. Bu konuya yönelik en az haber yapan ise 14 adet haberle Hergün gazetesidir. Manşet gazetesi 20 haber, Pusula ve Bartın Halk gazeteleri de 18’er haber yayımlamışlardır. Sağlık ile ilgili haberlere yönelik yapılan haberler noktasında en çok haber yapan gazete ile diğer tüm gazeteler arasında önemli bir fark bulunmaktadır. İstihdam, mesleki proje, işgücü haberleri ile ilgili Bartın Halk gazetesi 35 adetle en fazla haber yayımlamıştır. En az haberi 12 adetle 74 haber gazetesi yapmıştır. Bu konularla ilgili olarak Pusula gazetesi 30, Hergün gazetesi 26, Manşet gazetesi 19 adet haber yayımlamıştır. İstihdam, mesleki proje, işgücü haberleri yönünden bu üç gazetenin haber yapma frekans sayıları arasında da farklılık bulunmaktadır.

Bartın İlindeki günlük olarak yayımlanan yerel gazetelerin 2014 yılı Nisan ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekansları Tablo 3’te gösterilmiştir.

Tablo 3: Bartın İlindeki Günlük Yerel Gazetelerin 2014 Nisan ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekans sayıları

2014 YILI NİSAN AYI					
Bartın İlindeki Yerel Gazeteler ve Haber Sayıları					
Yerel Gazete Haber Konuları	MANŞET	74 HABER	HERGÜN	PUSULA	BARTIN HALK
	f	f	f	f	f
Eğitim, Kurs, Seminer, Toplantı, Proje v.b. Haberler	11	12	18	22	18
Üniversite, Lise, İlköğretim ile ilgili haberler	23	20	17	24	24
Sosyal, Kültürel ve Çevre ile ilgili haberler	36	40	31	44	44
Sağlık ile ilgili haberler	16	64	9	22	22
İstihdam, Mesleki proje, İşgücü ile ilgili haberler	13	22	14	33	33

Tablo 3’te Bartın İlindeki günlük yerel gazetelerin 2014 Nisan ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekans sayılarına göre dağılımlarına bakıldığında eğitim, kurs, seminer, toplantı, proje v.b. konular ile ilgili Pusula gazetesinin 22 adet ile en fazla sayıda haber

yaptığı, en az haberi ise Manşet gazetesinin 11 haber sayısı ile yaptığı görülmektedir. Hergün ve Bartın Halk gazeteleri 18'er, 74 Haber gazetesi ise 12 haber yapmıştır. En çok haber yapan ile en az haber yapan gazetelerin arasında farklılık bulunmaktadır. Üniversite, lise, ilköğretim ile ilgili haberlerin frekans sayılarına bakıldığında, Bartın Halk gazetesi ve Pusula Gazetesi'nin 24'er haber sayısı ile en çok frekans değerine sahip oldukları anlaşılmaktadır. En az haber ise 17 adet ile Hergün Gazetesi tarafından yapılmıştır. Bu konular ile ilgili Manşet Gazetesi ise 23, 74 Haber Gazetesi 20 haber yayımlamıştır. En çok haber yapan ile en az haber yapan gazetelerin arasında farklılık bulunmamaktadır. Sosyal, kültürel ve çevre ile ilgili haberler konusunda Bartın Halk ve Pusula gazeteleri 44'er haber ile en yüksek frekansa sahiptirler. En az haber yapan gazete ise 31 haber sayısı ile Hergün Gazetesi'dir. Bu konuda 74 Haber Gazetesi 40 adet, Manşet Gazetesi ise 36 haber yapmıştır. Sosyal, kültürel ve çevre ile ilgili haberlere yönelik yapılan haberler bağlamında en az haber yapan gazete ile en çok haber yapan gazete arasında fark bulunmakla birlikte diğer gazeteler arasında yaklaşık değerler bulunmaktadır. Sağlık ile ilgili haberlere yönelik yapılan incelemede 74 Haber gazetesi 64 adet haberle en fazla yayım yapan gazete olmuştur. Bu konuya yönelik en az haber yapan ise 9 adet haberle Hergün gazetesidir. Pusula ve Bartın Halk gazeteleri de 22'şer haber, Manşet gazetesi 16 haber yayımlamışlardır. Sağlık ile ilgili haberlere yönelik yapılan haberler noktasında en çok haber yapan gazete diğer tüm gazeteler arasında önemli bir fark bulunmaktadır. İstihdam, mesleki proje, işgücü haberleri ile ilgili Bartın Halk gazetesi 35 adetle en fazla haber yayımlamıştır. En az haberi 12 adetle 74 haber gazetesi yapmıştır. Bu konularla ilgili olarak Pusula gazetesi 30, Hergün gazetesi 26, Manşet gazetesi 19 adet haber yayımlamıştır. İstihdam, mesleki proje, işgücü haberleri yönünden bu üç gazetenin haber yapılıma frekans sayıları arasında da farklılık bulunmaktadır.

Bartın İlindeki günlük olarak yayımlanan yerel gazetelerin 2014 yılı Temmuz ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekansları Tablo 4'te gösterilmiştir.

Tablo 4: Bartın İlindeki Günlük Yerel Gazetelerin 2014 Temmuz ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekans sayıları

2014 YILI TEMMUZ AYI					
Bartın İlindeki Yerel Gazeteler ve Haber Sayıları					
Yerel Gazete Haber Konuları	MANŞET	74 HABER	HERGÜN	PUSULA	BARTIN HALK
	f	f	f	f	f
Eğitim, Kurs, Seminer, Toplantı, Proje v.b. Haberler	10	12	13	8	13
Üniversite, Lise, İlköğretim ile ilgili haberler	13	8	10	16	10
Sosyal, Kültürel ve Çevre ile ilgili haberler	28	29	20	36	40
Sağlık ile ilgili haberler	4	59	12	14	18
İstihdam, Mesleki proje, İşgücü ile ilgili haberler	12	9	11	29	22

Tablo 4'te Bartın İlindeki günlük yerel gazetelerin 2014 Temmuz ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekans sayılarına göre dağılımlarına bakıldığında eğitim, kurs, seminer, toplantı, proje v.b. konular ile ilgili ve Hergün ve Bartın Halk gazetelerinin 13'er adet ile en fazla sayıda haber yaptığı, en az haberi ise Pusula gazetesinin 8 haber sayısı ile yaptığı görülmektedir. 74 Haber gazetesi 12 adet, Manşet gazetesi ise 12 haber yapmıştır. En çok haber yapan ile en az haber yapan gazetelerin arasında farklılık bulunmamaktadır. Üniversite, lise, ilköğretim ile ilgili haberlerin frekans sayılarına bakıldığında, Pusula gazetesinin 16 adet haber sayısı ile en çok frekans değerine sahip oldukları anlaşılmaktadır. En az haber ise 8 adet ile 74 Haber gazetesi tarafından yapılmıştır. Bu konular ile ilgili Manşet gazetesi ise 13, Hergün ve Bartın Halk gazeteleri ise 10'ar haber yayımlamıştır. En az haber yapan gazete ile en çok haber yapan gazete arasında fark bulunmakla birlikte diğer gazeteler arasında yaklaşık değerler bulunmaktadır. Sosyal, kültürel ve çevre ile ilgili haberler konusunda Bartın Halk gazetesi 40 adet haber ile en yüksek frekansa sahiptir. En az haber yapan gazete ise 20 haber sayısı ile Hergün gazetesidir. Bu konuda Pusula gazetesi 36, 74 Haber gazetesi 29 adet, Manşet gazetesi ise 28 adet haber yapmıştır. Sosyal, kültürel ve çevre ile ilgili haberlere yönelik yapılan haberler bağlamında en az haber yapan gazete ile en çok haber yapan gazete arasında fark bulunmakla birlikte diğer gazeteler arasında yaklaşık değerler bulunmaktadır. Sağlık ile ilgili haberlere yönelik yapılan incelemede 74 Haber gazetesi 59 adet haberle en fazla yayım yapan gazete olmuştur. Bu konuya yönelik en az haber yapan ise 4 adet haberle Manşet gazetesidir. Bartın Halk gazetesi 18 adet, Pusula gazetesi 14 haber, Hergün gazetesi 12 adet haber

yayımlamışlardır. Sağlık ile ilgili haberlere yönelik yapılan haberler noktasında en çok haber yapan gazete arasında fark bulunmakla birlikte diğer gazeteler arasında yaklaşık değerler bulunmaktadır. İstihdam, mesleki proje, işgücü haberleri ile ilgili Pusula gazetesi 29 adetle en fazla haber yayımlamıştır. En az haberi 9 adetle 74 Haber gazetesi yapmıştır. Bu konularla ilgili olarak Bartın Halk gazetesi 22, Manşet gazetesi 12, Hergün gazetesi 11 adet haber yayımlamıştır. İstihdam, mesleki proje, işgücü haberleri yönünden en az haber yapan gazete ile en çok haber yapan gazete arasında fark bulunmakla birlikte diğer gazeteler arasında yaklaşık değerler bulunmaktadır.

Bartın İlindeki günlük olarak yayımlanan yerel gazetelerin 2014 yılı Ekim ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekansları Tablo 5'te gösterilmiştir.

Tablo 5: Bartın İlindeki Günlük Yerel Gazetelerin 2014 Ekim ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekans sayıları

2014 YILI EKİM AYI					
Yerel Gazete Haber Konuları	Bartın İlindeki Yerel Gazeteler ve Haber Sayıları				
	MANŞET	74 HABER	HERGÜN	PUSULA	BARTIN HALK
	f	f	f	f	f
Eğitim, Kurs, Seminer, Toplantı, Proje v.b. Haberler	30	20	24	30	27
Üniversite, Lise, İlköğretim ile ilgili haberler	16	12	16	19	17
Sosyal, Kültürel ve Çevre ile ilgili haberler	27	31	25	36	37
Sağlık ile ilgili haberler	16	17	9	13	16
İstihdam, Mesleki proje, İşgücü ile ilgili haberler	12	14	6	13	10

Tablo 5'te Bartın İlindeki günlük yerel gazetelerin 2014 Ekim ayı sağlık, eğitim, sosyo-kültürel, çevre, iş gücü piyasası ve istihdam haberlerinin frekans sayılarına göre dağılımlarına bakıldığında eğitim, kurs, seminer, toplantı, proje v.b. konular ile ilgili ve Pusula ve Manşet gazetelerinin 30'ar adet ile en fazla sayıda haber yaptığı, en az haberi ise 74 Haber gazetesinin 20 haber sayısı ile yaptığı görülmektedir. Bartın Halk gazetesi 27 adet, Hergün gazetesi ise 24 haber yapmıştır. En çok haber yapan ile en az haber yapan gazetelerin arasında farklılık bulunmaktadır. Üniversite, lise, ilköğretim ile ilgili haberlerin frekans sayılarına bakıldığında, Pusula gazetesinin 19 adet haber sayısı ile en çok frekans değerine sahip oldukları anlaşılmaktadır. En az haber ise 12 adet ile 74 Haber gazetesi tarafından yapılmıştır. Bu konular ile ilgili Bartın Halk gazetesi 17, Hergün ve Manşet gazeteleri ise 16'sar haber yayımlamıştır. En az haber yapan gazete ile en çok haber yapan gazeteler ile birlikte diğer gazeteler arasında yaklaşık değerler bulunmaktadır. Sosyal, kültürel ve çevre ile ilgili haberler konusunda Bartın Halk gazetesi 37 adet haber ile en yüksek frekansa sahiptir. En az haber yapan gazete ise 25 haber sayısı ile Hergün gazetesidir. Bu konuda Pusula gazetesi 36 adet, 74 Haber gazetesi 31 adet, Manşet gazetesi ise 27 adet haber yapmıştır. Sosyal, kültürel ve çevre ile ilgili haberlere yönelik yapılan haberler bağlamında en az haber yapan gazete ile en çok haber yapan gazete arasında fark bulunmakla birlikte diğer gazeteler arasında yaklaşık değerler bulunmaktadır. Sağlık ile ilgili haberlere yönelik yapılan incelemede 74 Haber gazetesi 17 adet haberle en fazla yayım yapan gazete olmuştur. Bu konuya yönelik en az haber yapan ise 9 adet haberle Hergün gazetesidir. Bartın Halk ve Manşet gazeteleri 16'sar adet, Pusula gazetesi 13 adet haber yayımlamışlardır. Sağlık ile ilgili haberlere yönelik yapılan haberler noktasında en çok haber yapan gazete arasında fark bulunmakla birlikte diğer gazeteler arasında yaklaşık değerler bulunmaktadır. İstihdam, mesleki proje, işgücü haberleri ile ilgili 74 Haber gazetesi 14 adetle en fazla haber yayımlamıştır. En az haberi 6 adetle Hergün gazetesi yapmıştır. Bu konularla ilgili olarak Pusula gazetesi 13, Manşet gazetesi 12, Bartın Halk gazetesi 10 adet haber yayımlamıştır. İstihdam, mesleki proje, işgücü haberleri yönünden en az haber yapan gazete ile en çok haber yapan gazete arasında fark bulunmakla birlikte diğer gazeteler arasında yaklaşık değerler bulunmaktadır.

4. Sonuç ve Tartışma

Yaşam boyu öğrenmenin bir enstrümanı olan görsel, işitsel tüm öğrenme materyallerini doğru kullanmak bireyin gelişimine katkı sağlayabilecektir. Bu materyallerden biride gazetelerdir. Gazetenin sosyalleşme ve kültürleşme bağlamında eğitim işlevi vardır ve yaşam boyu öğrenmenin, düşünce, tutum, davranış, analiz etme gibi deneyimleri geliştirme işlevine katkısı yadsınamaz. Aynı bölgede yaşayıp aynı yerel gazeteleri okuyan insanlar arasındaki karşılıklı etkileşim toplumun ilerlemesini ve birlikteliğini pekiştirmektedir. Özellikle yerel gazeteler bireylerin, yaşadığı şehir ve bölge hakkında haberdar olmasını, yeni keşifleri, çevre, sosyo-kültürel, eğitim, sağlık, işgücü ve istihdam haberlerini okuyarak bilgilenmelerini, yaşam boyu deneyim kazanmalarını sağlamaktadır.

Araştırma okurlarının yaşam boyu öğrenmelerini katkı sağlayan yerel gazete haberlerini belirlemeye yönelik yapılan bu araştırma sonucunda eğitim haberleri ile ilgili olarak Ocak ve Ekim aylarında yayımlanan

beş gazete içinde yakın sayıda haber yapıldığı görülmüştür. Nisan ve Temmuz aylarında ise tüm gazeteler içinde eğitim konularında yayımlanan haber sayısı düşmüştür. Bunun sebebinin, özellikle Temmuz ayında okulların ve eğitim veren kurum ve kuruluşların birçoğunun kapalı olması ve tatil dönemi olması olabilir. Araştırmanın bu sonuçları konuyla ilgili yapılan daha önceki araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Nitekim, Erkalıç'ın (2007), "Eğitimle ilgili yazıların Eskişehir yerel gazetelerinde dağılımı" konulu çalışmasında medyanın işlevini sosyolojik yaklaşımlar açısından irdelemiş; bu bağlamda yerel gazetelerin haftalık olarak eğitimle ilgili yazılara ne kadar ve ne oranda yer verdiklerini incelemiştir. Eğitici yazıların az olduğu, ekonomik işlevli yazılar ile haber verme amaçlı yazıların büyük oranda yer aldığı, sonucuna varılmıştır. Gardner ve Sullivan (2016) gazeteler ile ilgili alanyazın taraması yaptıkları çalışmalarında, Amerikan eğitim ortamlarında gazete kullanımının önemine değinerek sınıfta gazetenin bir eğitim aracı olarak kullanılmasının yanı sıra medya okuryazarlığının daha kapsamlı öğrenilmesini sağlayacağını belirtmişlerdir. Berkant ve Cömert'in (2013) yapmış olduğu benzer bir çalışmada da incelenen gazetelerdeki eğitim haberlerinin her gün düzenli yapılmadığı, eğitimle ilgili haber sayısının yeterli olmadığı görülmüştür.

Araştırma sonucunda tespit edilen yerel gazetelerdeki sosyo-kültürel ve çevre haberlerinde ise Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında haber yapma sayılarının birbirine yakın olduğu anlaşılmıştır. Özellikle her mevsim Bartın İlinde yaşanan ırmak kirliliği, sel, termik santral gibi çevresel problemler yerel gazetelerde yer bulmaktadır. Sosyo- kültürel haberler bağlamında ise Bartın İlinde her yıl düzenli olarak yapılan festival, konser ve özellikle kitap fuarları ve tiyatro gibi faaliyetlerin halka duyurulabilmesi amacıyla bu tür haberler beş gazetede de yer almıştır. Yerel gazetelerin etki derecesi mekânsal anlamda sadece bir ya da birkaç il olsa da yerel konu ve olayları ayrıntılı ele alması, incelemesi, yerel halkı haberdar etmesi ve bilgilendirmesi anlamında daha etkili olduğu söylenebilir. Bu araştırma sonucunda olduğu gibi, Akyüz (2009) tarafından yerel gazetelerin tarihi ile ilgili yapılan bir çalışmada da Konya Vilayet gazetesi incelenmiş ve gazetenin, televizyon, radyo gibi kitle iletişim araçlarının yeterli olmadığı bir zamanda eğitim, ekonomi, sağlık, adli vakalar, doğal afetler, sosyo-kültürel hayat konularında çok çeşitli haberler yaptığı görülmüştür. Ayrıca şehir ve çevresindeki bölgeye ait tüm bu haberlerin topluma etki ettiği ve Konya Vilayet gazetesinin neredeyse bir okul gibi eğitici ve öğretici aynı zamanda eleştirel haberler verdiği anlaşılmıştır. Vasterman, Yzermans ve Dirkzwager (2004) yapmış oldukları çalışmalarında Amerika Birleşik Devletlerinde meydana gelen afetler sonrası sağlık sorunları konusunda medyanın rolü hakkında yaptıkları araştırmalarında, gazetelerin meydana gelen afetler ve sonrasında oluşan sağlık sorunları ve insanların afet sonrası ne yapabilecekleri noktasında önemli bir etkiye sahip olduğu görülmüştür.

Bartın İli yerel gazetelerindeki sağlık haberleri ile ilgili olarak ulaşılan bulgular sonucunda, Bartın Halk, Hergün, Manşet ve Pusula gazetelerinin birbirine yakın haber sayılarının olduğu ancak 74 Haber gazetesinde incelenen dört ay içerisindeki sağlık haberi sayısının daha fazla olduğu tespit edilmiştir. Genel olarak bakıldığında sağlık haber sayılarının, incelenen eğitim, sosyo-kültürel ve çevre haberlerine göre düşük olduğu ve genellikle sağlık ile ilgili bilimsel ve doğru haberlerin yapılmasına özen gösterilmediği görülmektedir. Sağlık haberleri ile ilgili tespit edilen bu durum daha önce yapılan araştırma sonuçları ile tutarlıdır. Nitekim, Kumbasar (2006) tarafından yapılan gazetelerde sağlık haberlerinin araştırıldığı çalışmada, sağlık ile ilgili haberlerin gazetelerde önemli bir yer teşkil ettiği, ancak basının sağlık eğitimi noktasında faal bir rolü olduğu için bu haberlerin güvenilir, doğru ve koruyucu olması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca yapılan sağlık haberlerinin etkili olabilmesi amacıyla sık sık tekrarlanması ve ön sayfalarda yer bulması gerektiği vurgulanmıştır. İşak (2008) tarafından gazetenin sağlık haberlerine yönelik yapılan bir diğer çalışmada öğretici ve önemli sağlık haberlerinin uzman görüşü ile değil haber kaygısı ile yapıldığı anlaşılmıştır. Sağlık haberlerinin insanların yaşamı boyunca öğrenmesi ve bilmesi gereken en önemli haberlerden biri olduğu, dolayısıyla gerçek, doğru ve daha profesyonel olarak gazetelerde yer alması gerektiği önerilmektedir. MacDonald ve Hoffman-Goetz (2001) tarafından Kanada da yayımlanan gazetelerdeki kanser haberlerinin araştırılmasına yönelik yapılan bir çalışmada ise gazetelerin kırsal toplulukların kanser konusunda bilgilendirilmesinde en etkili kanallar olduğu görülmüştür.

Yerel gazetelerdeki istihdam ve iş gücü piyasası ile ilgili yapılan haberlerde ise araştırılan diğer konular olan eğitim, sağlık, sosyo-kültürel ve çevre haberlerine göre beş yerel gazete içerisinde en az haber sayısına sahip olduğu ve gazeteler arasında haber yapma sıralamasında farklılık bulunmadığı görülmüştür. Bunun temel sebebi olarak, küçük bir il olan Bartın'ın dışarıya göç vermesi nedeniyle iş gücü ve istihdam olanaklarının sınırlı olması gösterilebilir. Paprock (2003) küreselleşme ve teknolojik değişiklikler bağlamında yaşam boyu öğrenme açısından ne tür sonuçlar doğurduğu ve aynı zamanda yetişkinlerin bu döngüye katılabilmesi için öğrenme yaklaşımlarını ve stratejilerini konu aldığı benzer çalışmada insanların kendi kültürel miraslarını, toplumsal kimliklerini koruyarak ve dengede tutarak küresel pazarda rekabet etmek amacıyla eğitilmesi gerektiği ve bunun yaşam boyu öğrenmenin kendi içerisindeki roller sayesinde mümkün olabileceği sonucuna varmıştır. Yapılan bu araştırma sonucunda da, bireylerin yeni iş alanları, istihdam,

rekabet, girişimcilik, kişisel ve mesleki gelişime yönelik gelişmelerden haberdar olmasında ve bilgilendirilmesinde özellikle küçük şehirlerde yaşayanlar için yerel basının önemli olduğu bir kez daha ortaya çıkmıştır.

5. Öneriler

İhtiyaç duyduğu ve doğruluğuna inandığı bilgiyi öğrenen birey önceki öğrendiği bilgilerle ilişkilendirerek bu bilgiyi içselleştirebilmektedir. Yerel gazete, yaşam boyunca sürecek bu öğrenme döngüsünü destekleyebilecek bir araç olarak görülebilir. Bu bağlamda yerel gazetelerdeki eğitim, sağlık, sosyo-kültürel, çevre, istihdam ve iş gücü piyasası haberleri daha fazla sıklıkla yayımlanarak okurlarına ulaştırılabilir. Yayımlanan ve okurunun yaşam boyu öğrenmesine katkıda bulunabilecek haberler, kendi kategorilerinde yetkin ve uzman kişilerle işbirliği sağlanarak daha derinlemesine ve doğru olarak yerel gazetede yer alabilmelidir. Buna bir örnek olarak, sağlıkla ilgili bir haberin uzman bir doktor tarafından değerlendirilerek yayımlanması gösterilebilir. Yerel gazetelerde haber yapan gazetecilerin daha tarafsız, doğru ve eğitici haber yapmaları konusunda teşvik edilmeleri sağlanmalıdır.

Yerel gazetelerin internet üzerinde yayımlanan kendilerine ait e-gazete siteleri ile ilgili internet okurlarının yaşam boyu öğrenmelerine ne kadar katkı sağladığına yönelik araştırmalar yapılabilir. Ayrıca yazılı basının yaşam boyu öğrenmeye ne tür katkılarda bulunabileceği ile ilgili farklı araştırmalar yapılabilir ve böylece daha kapsamlı karşılaştırmalı çalışmaların ortaya çıkmasına imkân sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- AKYÜZ, Mehmet (2009). *Konya Vilayet Gazetesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- ARSLAN, Yunus, Çelik, Zekeriya, Çelik, Eylem (2009). "Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığına Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi", *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, S. 26, s. 113-124.
- BEKİROĞLU, Onur (2003). *Yerel Kamuoynunun Oluşumunda Yerel Basının Rolü Trabzon Örneğinde Bir Araştırma*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- BERKANT, Hasan Güner ve Cömert, Muhammed (2013). *Günlük Gazetelerdeki Eğitimle İlgili Haberlerin İncelenmesi*, *KSÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, S. 3 (2), s. 25-44.
- BİLGİN, Nuri (2014). *Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi Teknikler ve Örnek Çalışmalar*, (3. Baskı), Ankara: Siyasal Kitabevi.
- ERDAMAR, Gürcü (2016). *Eğitimde Yeni Yönelimler*, (Editör: Özcan Demirel), Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- ERDEM, H., Haluk (2014). *Kitle İletişimi, Etik ve Eğitim*, *GUJGEF*, S. 34 (1), s.63-77.
- ERKİLİÇ, Turan A. (2007). *Eğitimle İlgili Yazıların Eskişehir Yerel Gazetelerinde Dağılımı*, *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.8 (2), s.157-172.
- ERKİLİÇ, Turan A. (2008). *Eğitimle İlgili Yazılara İlişkin Yerel Basın Üzerinde Yapılan Bir Çözümleme*, *Sosyal Bilimler Dergisi*, S.19, s.223-234.
- GARDNER, John N.& Sullivan Betty N. (2016). *The National Newspaper as a Tool for Educational Empowerment: Origins and Rationale*. [http://www.nytimes.com/ref/college/faculty/coll_mono_gard.html]. Erişim tarihi: 23.08.2016.
- IŞIK, Mehmet ve Eşitti, Şakir (2014). Ocak 2012 Gazete Birleşmelerinin Erzurum Basının Gelişim Süreci İçerisindeki Yeri ve Önemi, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, S.II (47), s.51-74.
- İŞAK, K., Burak (2008). *Hürriyet Gazetesi'nde Sağlık Haberciliği Konusunda Bir İçerik Analizi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- KARASAR, Niyazi (2014) *Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Kavramlar İlkeler Teknikler*, (26. Baskı), Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- KÖSEBALABAN Doğan, Nalan ve Taşköprülü, Şeref Süha (2008). *Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Medya Okuryazarlığı Kavramı Bağlamında Medyayı Kullanmaya Yönelik Tutumlarının Belirlenmesi*, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, S.32, s.81-96.
- KUMBASAR, Banu (2006). *İstanbul'da Yayımlanan Gazetelerde Sağlık Haberleri*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- MCDONALD, Megan Hoffman-Goetz, Laurie (2001). *Cancer Coverage in Newspapers Serving Large and Small Communities in Ontario*, *Revue Canadienne De Santé Publique*, 92 (5), pp.372-375.
- PAPROCK Kenneth E. (2003). *Globalization and Its Implications For Lifelong Learning*. [http://www.ufhrd.co.uk/wordpress/paprocke-globalization-and-its-implications-for-lifelong-learning/]. Erişim tarihi: 07.08.2016.
- SEZGİN, Suat (2003). *Gazeteciliğin ve Türk Yazılı Basınının Kısa Tarihsel Perspektifi*, *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, S.18, s.11-22.
- TEL, Mikail; Öcalan, Mehmet; Ramazanoğlu, Fikret ve Demirel, Erkan T. (2007). *Bazı Sosyo-Ekonomik Değişkenlere Göre Beden Eğitimi ve Spor Bölümü Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıkları*, *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S.17(1), s.185-199.
- VASTERMAN, Peter; Yzermans, C., Joris& Dirkzwager, Anja J., E. (2004). *The Role of the Media and Media Hypes in the Aftermath of Disasters*, *Epidemiologic Reviews*, 27 (1), pp.107-114.